

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI AÇISINDAN MUHASEBE DENETİMİNİN SOSYAL SORUMLULUK KAVRAMININ UYGULANMASINDAKİ ETKİSİ: BURDUR İLİ ÖRNEĞİ

Ali APALI*

Öz

Sosyal sorumluluk kavramının uygulanabilirliği üzerinde muhasebe denetiminin etkinliğinin tanımlayıcı değişkenlere göre araştırılması çalışmanın amacı olarak belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan yedi adet hipotez SPSS 20.0 versiyonlu paket program aracılığı ile t testi ve anova testlerine tabi tutulmuştur. Analiz sonucunda bağımsız muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramı üzerindeki etkisinde ortaya çıkan tutum farklılığının cinsiyet, yaş grubu, öğrenim durumu, meslek ünvanı, mesleki tecrübe ve mükellef sayıları değişkenlerinde anlamlı olmadığı, sadece faaliyet merkezi (il merkezi-ilçeler) değişkeninde ortaya çıkan tutum farklılığının anlamlı olduğu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla altı hipotez red ve bir hipotez kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal sorumluluk, muhasebe denetimi, muhasebe meslek mensupları.

---

* Dr. Öğretim Üyesi, Mehmet Akif Üniversitesi, Bucak Zeliha Tolunay Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu, aapali@mehmetakif.edu.tr

THE EFFECT OF ACCOUNTING INSPECTION ON THE IMPLEMENTATION OF THE CONCEPT OF SOCIAL RESPONSIBILITY IN TERMS OF ACCOUNTANTING PROFESSION MEMBERS: A RESEARCH

Abstract

The study of the effectiveness of accounting inspection on the applicability of the concept of social responsibility according to descriptive variables was determined as the aim of the study. Seven hypotheses prepared for this purpose were subjected to t test and anova tests through SPSS 20.0 version packaged software. As a result of the analysis, it was observed that the attitude difference in the effect of accounting inspection on the concept of social responsibility for independent accounting profession members was not significant in the variables of gender, age group, education status, occupation title, professional experience and the number of taxpayers and it was found that only the difference in attitude arising in the activity center (province center-districts) variable was significant. Thus, six hypotheses were rejected and one hypothesis was accepted.

Keywords: *Social responsibility, accounting inspection, accounting profession members.*

1. GİRİŞ

Geleneksel anlamda vergi için var olduğu düşünülen muhasebe işlemleri, zaman geçtikçe toplum menfaatlerine hizmet etmek için var olmaya başlamıştır. Hele ki ülkemizde 1992 yılında Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren temel kavramlar ile bu durum artık resmileşmiştir. Muhasebenin toplum odaklı işlemlerini yerine getirmesi sosyal sorumluluk kavramı ile ilgilidir. Sosyal sorumluluk tek başına bir kavrammış gibi düşünülse de aslında diğer muhasebe temel kavramları ile de ilişkilidir.

Sorumluluk kavramı, gerçekleştirilen işin sonrasında ortaya çıkan sonuçların üstlenilmesi olarak tanımlanabilmektedir. TDK sorumluluk kavramını “kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın

sonuçlarını üstlenmesi, sorum, mesuliyet” şeklinde tanımlamıştır (TDK, 2011: 2142). Sorumluluk kavramı ile ilişkilendirilen kavram sosyal sorumluluk kavramıdır. Sosyal sorumluluk, dünya genelinde kullanılan ve kabul gören bir kavramdır. Bu kavram bireylerin bütün hayatı ile ilgilidir. Bu ilginin temel kaynağı, doğruluk, dürüstlük, tarafsızlık ve adalet gibi yüksek seviyeli bir ahlak anlayışına dayanmaktadır. Kavram işletme açısından değerlendirildiğinde, işletmelerin kaynaklarının kar amacı yanında toplumun menfaatleri doğrultusunda kullanılması anlamında geçerlilik kazanmaktadır (Yılmaz, 2013: 1013; Grigby ve Stahl, 1994: 4).

Günümüzde işletmeleri değerli kılan ve diğerlerinden ayıran sadece ürettikleri mal ya da hizmetin kalitesi değil, topluma ne kattıkları ve ne kazandırdıkları önemlidir. İşletmelerin başarısı, faaliyet gösterdikleri topluma karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri, çalışanların, toplumun ve işletmelerin çıkarlarını korumaları ve bu unsurlar arasında dengenin kurulması ile ölçülmektedir. Bu durum işletmelerin sosyal sorumluluk ruhunu taşımaları ile mümkün olabilmektedir (Özgen, 2007: 1-2). İşletmelerin sosyal sorumluluk kavramı etrafında kamuya doğru güvenilir bilgilerin aktarılmasında muhasebenin rolü ortaya çıkmaktadır. Muhasebenin bu sorumluluğu, muhasebe meslek mensuplarının sosyal sorumluluklarının bilincinde olmalarına bağlıdır (Demir, 2013: 231).

Muhasebe açısından sosyal sorumluluk kavramı, “muhasebenin işlevini yerine getirme hususundaki sorumluluğunu belirtir ve muhasebenin kapsamını, anlamını, yerini ve amacını gösterir. Bu kavram, muhasebe sisteminin yapısında, muhasebe uygulamalarının yürütülmesinde ve mali tabloların düzenlenmesinde ve sunulmasında, toplumun çıkarlarının gözetilmesi ve bilgi üretiminde gerçeğe uygun, tarafsız ve dürüst davranılması esasına dayanmaktadır” (RG. 25294, 26509) şeklinde tanımlanmaktadır.

Sosyal sorumluluk kavramı toplumun çıkarlarının kişilerin çıkarlarının önünde tutulmasını kabul etmektedir. Bu yönüyle muhasebe meslek mensubu, mükellef ve devlet arasındaki aracı rolünü üstlenirken mali kanıtların tutulmasından, finansal tabloların düzenlenmesine kadar gerçekleşen bütün işlemlerde belirli bir grup ya da kişilerin çıkarlarından ziyade tüm toplumun çıkarını dikkate alarak bilgi üretmesi gereğini ifade etmektedir. Ancak başta toplum olmak üzere paydaşlar için yeterli ve güvenilir bilgi üretilmekte midir? Bilgi üretme konusunda en önemli paydaş olan devlet mekanizmaları kontrol ve denetim fonksiyonları ile bilgi üretmeyi zorunlu kılmaktadır.

Nerede bir ticari ve mali olay söz konusu ise orada mutlaka bir denetim söz konusudur. Denetim; denetim konusunu oluşturan muhasebe verilerini, gerçekleşmiş olayların sonuçlarını yani olanı belirlemeye yöneliktir. Denetim, olması gereken ile tamamlılık, gerçeklik, doğruluk, kanunilik, açıklık ve tarafsızlık olarak adlandırılan denetim ilkelerine göre, delillere dayanarak karşılaştırılması, gelecekteki hataların önlenmesine yönelik ilke ve standartların geliştirilmesi, elde edilen sonuçları kullanarak tarafsız bir yargı ve sonuca ulaşmak ve ilişkide bulunulan taraflara bu sonuçların iletildiği sistematik bir süreç olarak tanımlamak mümkündür (Erdoğan, 2002: 55-56).

Denetim, meslek mensubunun muhasebe bilgisini üretirken uyması gereken kuralların doğruluğunu ortaya koymaktadır. Bu durum bazen doğrudan bazen ise dolaylı olarak muhasebenin temel kavramları ile ilişkilidir. Örneğin, toplumun ön planda olduğu sosyal sorumluluk kavramında, vergi matrahlarının gerçeğe uygun şekilde beyan edilmesi doğrudan sosyal sorumluluk kavramı ile ilişkilendirmek mümkündür. Bunun yanında topluma hizmet için kullanılan temel kaynakların başında vergi gelirleri gelmektedir. Vergi gelirlerinin toplumun refahı için harcanabilmesi, vergi gelirlerinin tam ve doğru şekilde toplanmasını gerektirmektedir. Dolayısıyla devlet ile mükellef arasında aracı

konumunda bulunan meslek mensuplarının mükelleflerin çıkarlarından ziyade toplumun çıkarlarını öncelik vermesi sosyal sorumluluk kavramı ile ilişkilidir. Diğer yandan kanunların ortaya koyduğu uygulama boşluklarının kişilerin menfaatlerine göre değil, toplumun menfaatleri gözönünde bulundurularak uygulamaya dönüştürülmesi, meslek mensuplarının sosyal sorumluluk kavramı dahilinde mesleği icra ettiklerinin başka bir göstergesidir. Ancak özellikle vergi gelirlerinin toplanmasında önemli rol oynayan bağımsız çalışan muhasebe meslek mensuplarının sosyal sorumluluk kavramı ve muhasebe denetimi kavramları ile ilişkilendirilen bir çalışmaya rastlanmadığı için konu araştırma konusu olarak belirlenmiştir.

Sosyal sorumluluk kavramı toplumun menfaatlerinin öne çıkarıldığı bir kavramdır. Bu kavramın uygulamadaki durumunun tespit edilmesi çalışmanın konusunu oluşturmuştur. Bu konu doğrultusunda meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramı üzerindeki etkisinin tanımlayıcı değişkenlere göre farklılığı sözkonusu mudur? İşte bu soru çerçevesinde şekillenen çalışma, Burdur ilinde uygulanan anket yöntemi verilerinin analizi ile test edilen yedi adet hipotezle literatüre kazandırılmıştır.

Bu başlık altında, konu ile yapılmış literatür örnekleri, araştırmanın konusu ve amacı, evreni ve örnekleme, sayıltıları ve yöntemi başlıkları yer almıştır. Sonrasında araştırmanın hipotezleri ve bulguların analiz edildiği başlık ile araştırmanın uygulaması sonlandırılmıştır.

Literatürde sosyal sorumluluk ile ilgili çalışmalara rastlamak mümkündür. Bunların bir kısmı sadece kavramsal olarak literatüre kazandırılmış iken, bir kısmı ise araştırmaya yönelik hazırlanıp literatüre kazandırılmıştır. Bu başlık altında hem kavramsal hem de araştırmaya dayalı hazırlanan bazı çalışmalar aşağıda özetlenmiştir:

Tetik, (1997), kavramsal olan çalışmasında muhasebenin temel kavramları ve mali tablolar ilkelerinin yönetim muhasebesi açısından değerlendirilmesini gerçekleştirmiştir.

Yılmaz ve Alkan (2006) Konya ilinde faaliyet gösteren KOBİ'ler üzerinde gerçekleştirdikleri araştırmalarında KOBİ'lerde kurumsal yönetim anlayışının algılanma biçimini, muhasebenin sosyal sorumluluk kavramı açısından analiz etmeyi amaçlamışlardır. Anket yöntemi ile elde ettikleri verilerin analiz sonucunda kurumsal yönetimin, hissedarlık haklarının korunmasının ve kullanılmasının kolaylaştırılması, çıkar sahiplerinin ve toplumun haklarının gözetilmesi ve korunması, kamuya açıklama yükümlülüklerine uyulması, yönetimde şeffaflığın sağlanması ve buna bağlı yapı ve süreçlerin oluşturulması biçiminde, işletme içi sosyal sorumluluğa ve işletme dışı sosyal sorumluluğa bağlı olarak gelişimine devam eden bir süreç olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Pelit, Keleş ve Çakır (2009), Ankara'da faaliyet gösteren dört ve beş yıldızlı otellerin sosyal sorumluluk uygulamalarını belirlemeyi amaçlamışlardır. 109 otele uygulanan anket sonucunda, bölüm yöneticilerinin sosyal sorumluluk alt boyutlarından, hissedarlara karşı sosyal sorumluluk boyutunun en fazla olumlu görüş bildirilen boyut olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Yanık ve Türker (2012), kavramsal açıdan ele aldıkları sosyal sorumluluk muhasebesi, çevresel muhasebe/yeşil muhasebe, sürdürülebilirlik muhasebesi ve kurumsal sosyal sorumluluk muhasebesi ile sosyal sorumluluk raporları, çevresel raporlar, sürdürülebilirlik raporları, kurumsal sosyal sorumluluk raporları ve tümleşik raporlama gibi terimlere açıklık getirerek, uygulamadaki ve teorideki gelişmeleri sunmuşlardır.

Yılmaz (2015) çalışmasında muhasebenin sosyal sorumluluk ve kurumsal yönetim anlayışlarının işletmelerdeki rolünü incelemiştir.

Samur (2017) kavramsal olarak hazırladığı çalışmasında, işletmelerde sosyal sorumluluk kavramına uygun olmadan hazırlanan kayıt ve düzenin sonucu oluşan raporların analiz ve yorumlanmasında ve bu bilgilerin kayıt temelini oluşturan defter ve belgelerin ticari davalarda işletmenin lehine bir delil olarak esas alınmasında karşılaşılabilecek riskleri ele almıştır.

Literatürden özetlenen çalışmaları çoğaltmak mümkündür. Görüleceği üzere literatürde sosyal sorumluluk kavramı daha çok kavramsal çerçevede incelenmiştir. Bundan dolayı sosyal sorumluluk kavramının uygulamadaki karşılığının araştırılması bir sonraki başlıkta yer almıştır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Sosyal sorumluluk kavramı toplumun menfaatlerinin öne çıkarıldığı bir kavramdır. Bu kavramın uygulamadaki durumunun tespit edilmesi çalışmanın konusunu oluşturmuştur. Bu konu doğrultusunda meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramı üzerindeki etkisinin tanımlayıcı değişkenlere göre farklılığının araştırılması araştırmanın amacını oluşturmuştur.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın kapsamı maliyet, zaman ve olanaklar çerçevesinde Burdur ili kapsamında faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları olarak belirlenmiştir. Bu kapsam dahilinde Burdur il merkezinde ve ilçelerinde faaliyet gösteren 15 serbest muhasebeci (SM), 119 bağımsız çalışan serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) ve 3 yeminli mali müşavir (YMM) sayısı elde edilmiştir (www.turmob.org.tr, www.burdursmmo.org.tr, www.antalyaymmo.org.tr). Bu kapsam doğrultusunda bütün meslek mensuplarına ulaşılmaya çalışılmış ancak

çalışma ofislerinde bulunmamaları, ankete katılmaya istekli olmamaları gibi nedenlerle toplam 137 olan meslek mensubundan 102 meslek mensubuna ulaşılabilmektedir. Ancak bu meslek mensuplarından 10 katılımcının bazı soruları yanıtlamamalarından dolayı çalışmaya 92 katılımcının vermiş olduğu anket verileri ile devam edilmiştir. Dolayısıyla araştırma kapsamında yer alan meslek mensuplarından %74'üne anket uygulanabilmiş ancak bazı eksikliklerden dolayı %67'sinin yanıtları çalışmanın amacında belirleyici olmuştur.

2.3. Araştırmanın Sayıtları

Araştırmada tesadüfi olarak seçilen örneklemin evreni temsil ettiği, katılımcıların anket sorularını amacına uygun olarak anladıkları ve ankete samimi, doğru ve içtenlikle yanıtladıkları araştırmanın sayıtları olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın verileri yüz yüze görüşülerek anket yöntemi ile elde edilmiştir. 134 muhasebe meslek mensubunun tamamına ulaşmak amaçlanmıştır ancak bazı meslek mensuplarına birden fazla ziyarette bulunulmasına rağmen ulaşılamamıştır. Anket soruları iki kısımdan oluşmuştur. Birinci kısımda çoktan seçmeli seçeneklerin bulunduğu tanımlayıcı sorular yer alırken, ikinci kısımda ise, 5'li likert ölçeği ile hazırlanmış sorular bulunmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen formlardaki veriler SPSS 20.0 paket programı ile ortalamaları alınarak analiz edilmiştir.

Çalışmada veriler öncelikle SPSS ortamına aktarılmadan fiziki olarak kontrol edilmiş ancak herhangi bir hataya rastlanmamıştır. Sonrasında paket programa girilen veriler normallik testine tabi tutulmuş Skewness -0,340, Kurtosis -0,559 olarak gerçekleşmiştir. Diğer yandan araştırma verileri uç değer analizine de tabi tutulmuş ve üç turdan oluşan incelemede toplam 10 katılımcının verileri

çalışmadan çıkarılmıştır. Araştırma hipotezleri geriye kalan 92 katılımcının verilerine t testi, ve One Way Anova testleri ile analiz edilmiştir.

2.4. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmada belirlenen amaç doğrultusunda ortaya çıkan tanımlayıcı soruların katılımcıların tutumları üzerinde herhangi bir farklılığın ortaya çıkıp çıkmayacağını tespitinin yapılması istenmiştir. Bu doğrultuda hipotez testleri ile sonuca gitmek istenmiştir. Araştırmada, tanımlayıcı sorular ile muhasebe meslek mensuplarının yanıtları ilişkilendirilerek hazırlanan hipotezler şu şekildedir;

H1: Muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanmasında ortaya çıkan tutum farklılığı, unvan değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlıdır.

H2: Muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanmasında ortaya çıkan tutum farklılığı, cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlıdır.

H3: Muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanmasında ortaya çıkan tutum farklılığı, yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlıdır.

H4: Muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanmasında ortaya çıkan tutum farklılığı, öğrenim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlıdır.

H5: Muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanmasında ortaya çıkan tutum farklılığı, mesleki tecrübe değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlıdır.

H6: Muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanmasında ortaya çıkan tutum farklılığı, mükellef sayısı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlıdır.

H7: Muhasebe meslek mensupları açısından muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanmasında ortaya çıkan tutum farklılığı, faaliyet merkezi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlıdır.

3. BULGULAR

Bu başlık altında araştırmanın hem tanımlayıcı sorularının frekans ve yüzde dağılımları gösterilmiş hem de hipotez testleri gerçekleştirilmiştir.

3.1. Araştırmanın Tanımlayıcı Sorularının Frekans ve Yüzde Analizleri

Araştırmanın tanımlayıcı sorularının frekans ve yüzde dağılımları iki kısımda incelenmiştir. Bunlardan birincisinde, meslek mensuplarının cinsiyet, yaş, öğrenim durumları bulunurken, ikincisinde ise meslek mensubu unvanı, mesleki tecrübe, mükellef sayıları ve faaliyet gösterilen merkezin yer aldığı tanımlayıcı sorulara verilen yanıtların verileri bulunmaktadır. Birinci kısma ait veri dağılımları şu şekildedir.

Tablo 1’de 92 olan toplam katılımcıların 18’i (%19,6) kadın, 74’ü (%80,4) ise erkek katılımcılara aittir. Çalışmaya gönüllü olarak dahil olan katılımcıların daha çok erkek cinsiyetine sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. Yaş tanımlayıcı sorunun yanıtlarında, 35 yaş ve altında 14 (%15,2) meslek mensubu bulunurken, 36-45 yaş grubunda 40 (%43,5) katılımcı, 46-55 yaş grubunda, 28 (%30,4) katılımcı ve 56 yaşın üzerinde ise 10 (%10,9) katılımcının araştırmaya dahil olmuştur. Öğrenim durumu tanımlayıcı sorusunda, lise mezuniyetine sahip 16 (%17,4) meslek mensubu, önlisans mezuniyetine sahip, 11 (%12,0) meslek mensubu,

lisans mezuniyetine sahip 57 (%62,0) meslek mensubu ve son olarak lisansüstü (yüksek lisans) mezuniyetine sahip meslek mensubu sayısı ise, 8 (%8,7)'dir.

Tablo 1. Tanımlayıcı Soruların Frekans ve Yüzde Dağılımları

Tanımlayıcı Sorular	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	18	19,6
	Erkek	74	80,4
	Toplam	92	100
Yaşınız	35 Yaş ve Altı	14	15,2
	36-45 Yaş Aralığı	40	43,5
	46-55 Yaş Aralığı	28	30,4
	56 Yaş ve Üzeri	10	10,9
	Toplam	92	100
Öğrenim Durumu	Lise	16	17,4
	Önlisans	11	12,0
	Lisans	57	62,0
	Lisansüstü (Yüksek Lisans)	8	8,7
	Toplam	92	100

Tablo 2'de meslek mensuplarının unvanları, mesleki tecrübeleri, mükellef sayıları ve faaliyet merkezleri gösterilmiştir. Buna göre araştırma katılımcılarının 6'sı (%6,5) serbest muhasebeci (SM), 86'sı ise (%93,5) serbest muhasebeci mali müşavir (SMMM) ünvanına sahiptir. Mesleki tecrübeye 10 yıl ve daha az tecrübeye sahip olan katılımcıların sayısı 20 (%21,7) iken, 11-20 yıl tecrübeye sahip 40 (%43,8) katılımcı bulunurken, 21 yıl ve üzeri tecrübeye sahip olan katılımcı sayısı ise 32 (%34,8)'dir. Araştırma katılımcılarından 30 ve altı mükellefe sahip 12 (%13,0) meslek mensubu bulunurken, 31-60 mükellefe sahip, 28 (%30,4) meslek mensubu, 61-90 mükellefe sahip 25 (%27,2) meslek mensubu bulunmaktadır. Çalışmaya katılan meslek mensuplarından 27'si (%29,3) ise 91 ve üzeri mükellefe sahip olduğunu beyan etmiştir. Araştırmaya göre toplam 92 olan katılımcıların 47'si (%51,1) il (Burdur İli) merkezinde, 45'i

(%48,9) ilçede (Ağlasun, Bucak, Çavdır, Çeltikçi, Gölhisar, Karamanlı, Tefenni, Yeşilova) faaliyet göstermektedir.

Tablo 2. Katılımcıların Mesleği İle İlgili Tanımlayıcı Soruların Frekans ve Yüzde Dağılımları

Tanımlayıcı Sorular	Seçenekler	Frekans	Yüzde
Meslek Mensubu Ünvan	Serbest Muhasebeci	6	6,5
	SMMM	86	93,5
	Toplam	92	100
Mesleki Tecrübe	10 Yıl ve Altı	20	21,7
	11-20 Yıl	40	43,5
	21 Yıl ve Üstü	32	34,8
	Toplam	92	100
Mükellef Sayısı	30 ve Altı	12	13,0
	31-60 Mükellef	28	30,4
	61-90 Mükellef	25	27,2
	91 ve Üstü	27	29,3
	Toplam	92	100
Faaliyet Merkezi	İl Merkezi	47	51,1
	İlçe Merkezi	45	48,9
	Toplam	92	100

3.1. Araştırmanın Hipotezlerinin Analizi

Tablo 3. Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisinin Ünvan Değişkeni İle Anlamlılığı

	Unvan	N	X	Ss	Sh	Sd	t	P
Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisi	SM	6	3,958	0,292	0,119			
	SMMM	86	3,747	0,513	0,055	90	0,049	0,324

Tablo 3'e göre öncelikle serbest muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavir ünvanına sahip katılımcıların ortalamaları gösterilmiştir. Sadece

ortalamalar dikkate alındığında serbest muhasebecilerin muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramı üzerindeki etkisinde daha yüksek bir katılma yönlü eğilime sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Ancak t testi sonuçları incelendiğinde 0,05 anlamlılık düzeyinde $0,324 > 0,05$ olduğu için ortaya çıkan unvana göre farklılığın istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı, dolayısıyla H1 hipotezinin red edildiği ifade edilebilir.

Tablo 4. Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisinin Cinsiyet Değişkeni İle Anlamlılığı

	Cinsiyet	N	X	Ss	Sh	Sd	t	P
Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisi	Kadın	18	3,861	0,523	0,123			
	Erkek	74	3,736	0,499	0,058	90	-0,940	0,350

Tablo 4' te öncelikle kadın ve erkek katılımcıların sorulan soruların ortalamaları yer almaktadır. Sadece ortalamalar dikkate alındığında kadın katılımcıların meslek denetiminin sosyal sorumluluk uygulamaları üzerindeki etkisinin daha katılıyorma yakın olduğu ifade edilebilir. Ancak erkek ve kadın katılımcıların sorulara verdikleri yanıtlardaki farklılığının istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını t testi ile analiz edildiğinde, 0,05 anlamlılık düzeyinde $0,350 > 0,05$ olduğu için ortaya çıkan farklılığın istatistiki olarak anlamlı olmadığı, bu farklılığın tesadüfi olarak ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla H2 hipotezi red edilmiştir.

Tablo 5. Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisinin Yaş Grupları Değişkeni İle Anlamlılığı

	Varyans Kaynağı (Yaş)	N	X	Ss	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisi	35 Yaş ve Altı	14	3,625	0,586				
	36-45 Yaş Aralığı	40	3,818	0,470	23,114	0,135	0,524	0,667
	46-55 Yaş Aralığı	28	3,741	0,529				
	56 Yaş ve Üstü	11	3,499	0,960				

Tablo 5'te muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk yaklaşımında yaş grupları arasında farklılığın bulunup bulunmadığı anova analiz tekniği ile araştırılmıştır. Ancak katılımcıların verdikleri yanıtlardan yola çıkılarak sadece ortalamalar dikkate alındığında bütün yaş gruplarında eğilimin katılıyorum yönünde olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu gruplardan en yüksek ortalama, 36-45 yaş grubuna aittir. Anova sonuçlarına göre ise, hesaplanan P değeri $0,667 > 0,05$ olduğu için H3 hipotezi red edilmiştir. Dolayısıyla gruplar arasında muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk uygulaması üzerinde herhangi bir farklılık söz konusu değildir. Gruplar arasında bir fark olmadığı için Post Hoc testine ihtiyaç duyulmamıştır.

Tablo 6. Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisinin Öğrenim Durumu Değişkeni İle Anlamlılığı

	Varyans Kaynağı (Eğitim)	N	X	SS	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P
Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisi	Lise	16	3,796	0,493				
	Önlisans	11	3,750	0,680	23,114	0,012	0,046	0,987
	Lisans	57	3,758	0,479				
	Yüksek Lisans	8	3,718	0,525				

Tablo 6'da her bir mezuniyet grubu için ortalamalar incelendiğinde, birinci grupta yer alan lise mezuniyetine sahip meslek mensuplarının muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramına etki eğiliminin daha yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır. Aynı zamanda tablo 6'da meslek mensuplarına göre muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulama eğiliminde ortaya çıkan farklılık öğrenim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı test edilmiştir. Buna göre hesaplanan $P=0,987>0,05$ olduğu için hipotez 4 reddedilmiştir. Dolayısıyla gruplar arasında ortaya çıkan farklılık anlamlı değildir. Gruplar arasında herhangi bir farklılık yoktur.

Tablo 7. Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisinin Mesleki Tecrübe Değişkeni İle Anlamlılığı

	Varyans Kaynağı (Eğitim)	N	X	SS	Kareler	Kareler	F	P
					Toplamı	Ortalaması		
Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisi	10 Yıl ve Altı 11-20 Yıl Arası 21 Yıl ve Üzeri	20	3,800	0,571	23,114	0,027	0,103	0,903

Tablo 7'de muhasebe meslek mensuplarının muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulamadaki etkisine ilişkin vermiş oldukları cevapların mesleki tecrübe değişkenine göre anlamlı bir farklılığının olup olmadığı araştırılmıştır. Alfa değerleri yani diğer bir ifadeyle kritik P değeri 0,05'ten büyüktür. Yani $F=0,103$; $P=0,903>0,05$ olduğu için H_5 hipotezi reddedilmiştir. Dolayısıyla muhasebe meslek mensuplarına göre muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramına etkisinde verdikleri cevapların ortalamaları mesleki tecrübeye göre istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Tablo 8. Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisinin Mükellef Sayısı Değişkeni İle Anlamlılığı

	Varyans Kaynağı (Mükellef Sayısı)	N	X	SS	Kareler	Kareler	F	P
					Toplam	Ortalaması		
Muhasebe	30 ve Altı	12	3,854	0,482				
Denetiminin	31-60	28	3,830	0,419				
Sosyal	61-90	25	3,760	0,565	23,114	0,194	0,759	0,520
Sorumluluk	91 ve							
Kavramına	Üzeri	27	3,648	0,538				
Etkisi								

Tablo 8’de muhasebe meslek mensuplarına göre muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulanabilirliğinin mükellef sayılarına göre analiz sonuçları yer almaktadır. Buna göre sadece ortalamalar dikkate alınır, en yüksek ortalamaya sahip grup mükellef sayıları bakımından 30 ve altı grubuna dahil olan meslek mensuplarına aittir. Diğer yandan anova sonuçları incelendiğinde ise, $F=0,759$; $P=0,520 > 0,05$ olduğu için H_0 hipotezi reddedilmiştir. Dolayısıyla gruplar arasında ortaya çıkan farklılık istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Tablo 9. Muhasebe Denetiminin Sosyal Sorumluluk Kavramına Etkisinin Faaliyet Merkezi Değişkeni İle Anlamlılığı

	Unvan	N	X	Ss	Sh	Sd	t	P
Muhasebe	İl							
Denetiminin	Merkezi	47	3,909	0,458	0,066			
Sosyal						90	3,018	0,003
Sorumluluk	İlçeler	45	3,605	0,507	0,075			
Kavramına Etkisi								

Tablo 9’da muhasebe meslek mensuplarına göre muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulamadaki etkisinin incelenmesi sonucu elde edilen sonuçlar yer almaktadır. Buna göre, katılımcıların yanıtlarından ortaya çıkan

ortalamalarda, il merkezinde faaliyet gösteren meslek mensuplarının katılıyorum eğiliminin daha baskın olduğu ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların yanıtları arasında ortaya çıkan farklılığın anlamlı olup olmaması araştırıldığında $0,003 < 0,05$ olduğu için farklılığın anlamlı olduğu kabul edilmektedir. Bu durumda H7 hipotezi kabul edilmiştir. Dolayısıyla ortaya çıkan fark istatistiki olarak anlamlıdır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Muhasebe meslek mensuplarına göre muhasebe denetiminin muhasebenin temel kavramlarından olan sosyal sorumluluk kavramına etkisi Burdur il merkezi ve ilçelerde faaliyet gösteren 102 meslek mensubunun tutumlarında araştırılmıştır. Araştırmaya katılan meslek mensuplarının yanıtları SPSS 20,0 versiyonlu paket programına kaydedilmiştir. Bu program üzerinde uç değerler ve normallik testleri gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama esnasında üç türlü yapılan uç değer analizinde toplam 10 katılımcının yanıtları araştırmadan çıkarılmıştır. Dolayısıyla araştırmaya 92 katılımcının yanıtları üzerinden devam edilmiştir. Çalışmaya gönüllü olarak dahil olan meslek mensuplarından %19,6'sı (18 kişi) kadın, %80,4'ü (74 kişi) ise erkek cinsiyetine sahiptir.

Burdur ilinde faaliyet gösteren meslek mensuplarından araştırmaya dahil olanların %43,5'i (40 kişi) 36-45 yaş aralığında olup en fazla yığılma bu yaş aralığında olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca toplam içerisinde 56 yaş ve üzeri yaşa sahip olan katılımcıların oranı %10,9 (10 kişi) olarak gerçekleşmiştir. Öğrenim durumu değişkeninde katılımcıların %62,0'sinin (57 kişi) lisans mezuniyetine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmadaki meslek mensuplarının %6,5'i (6 kişi) serbest muhasebeci, %93,5'inin (86 kişi) ise serbest muhasebeci mali müşavir olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %43,5'i (40 kişi) 11-20 yıl arasında mesleki tecrübeye sahip

olduğunu beyan ederken, %21,7'si (20 kişi) ise 10 yıl ve daha az mesleki tecrübeye sahip olduğunu beyan etmiştir. Meslek mensuplarından %30,4'ü (28 kişi) 31-60 mükellefe sahip olduğunu, %13,0'ünün (12 kişi) ise 12 mükellefe sahip olduğunu bildirmiştir. Ayrıca ilinde araştırmaya dahil olan meslek mensuplarının %51,1'i (47 kişi) il merkezinde, %48,9'u (45 kişi) ise ilçe merkezinde faaliyet göstermektedir.

Araştırmadaki tanımlayıcı soruların verileri ile ilişkilendirilerek hazırlanan sosyal sorumluluk kavramı odaklı soruların ortalamaları esas alınarak, hazırlanan 7 adet hipotez test edilmiştir. Cinsiyet, mesleki unvan ve faaliyet merkezi değişkenleri t testine, öğrenim durumu, mükellef sayıları, yaş grupları ve mesleki tecrübe değişkenleri ise anova testine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda muhasebe meslek mensuplarına göre muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramının uygulamadaki etkisi üzerinde ortaya çıkan farklılık unvan, cinsiyet, yaş grupları, öğrenim durumu, mesleki tecrübe ve mükellef sayısı değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı değildir. Yani bu değişkenler meslek mensuplarının muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramına etkisinde ortaya çıkan tutum farklılığı anlamlı değildir. Bu durum üzerinde katılımcıların vermiş oldukları yanıtları üzerinde bir farklılığının olmadığı dolayısıyla bu değişkenler muhasebe denetiminin sosyal sorumluluk kavramı kapsamında etkisinin olmadığı, katılımcıların tutum farklılıklarının olmadığı ortaya çıkmıştır. Ancak faaliyet merkezi değişkeninde ortaya çıkan tutum farklılığı istatistiksel olarak anlamlıdır.

Araştırma kapsamında çalışmaya dahil olan katılımcıların tutumlarının birbirinden farklı olmadığı, Burdur ilinin nispeten küçük olması ilde faaliyet gösteren meslek mensuplarının birbirine benzer özellikler gösterdiği söylenebilir. Diğer yandan faaliyet gösterilen kent merkezinin ve ilçe merkezleri açısından farklı sonuçlarla ortaya çıkması üzerinde sosyo ekonomik unsurların

etkisinin olması olasıdır. Ancak bu unsurların tek başına etkili olduğunun belirtilmesi oldukça güçtür. Ortaya çıkan tutum farklılıklarının nedenleri, konu dahilinde daha önceden yapılan çalışmalarda tespit edilemediği için sosyolojik açıdan araştırılması gereken bir konu olarak başka bir çalışmanın konusunun olması mümkündür. Ayrıca bu çalışmada bağımsız meslek mensuplarının davranışlarında muhasebenin temel kavramı olan sosyal sorumluluk kavramı bağlamında, araştırmada kullanılan tanımlayıcı değişkenler çerçevesinde farklılığın olup olmadığı araştırılmıştır. Bundan sonraki çalışmalarda özellikle işletmelere maaş, gelir, iş güvencesi gibi unsurlar ile işverene daha fazla bağımlı olan ve işletme bünyelerinde çalışan muhasebe meslek mensuplarına yönelik sosyal sorumluluk kavramı kapsamında bir araştırma gerçekleştirilebilir. Bu çalışmada farklı bir il örneklem alınarak karşılaştırmalar yapılabileceği gibi, farklı değişkenler ölçeğinde bağımlı meslek mensuplarının sosyal sorumluluk kavramı algısı, farkındalığının ölçülmesinin gerçekleştirilmesi mümkündür.

KAYNAKÇA

- 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi uygulama Genel 26.12.1992 tarih ve 21447 Sayılı Resmi Gazete.
- Antalya Yeminli mali Müşavirler Odası, Çevrimiçi
<http://www.antalyaymmo.org.tr/faal-%C3%BCyeler> (06.05.2017)
- Burdur Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, Çevrimiçi,
www.burdursmmmo.org.tr/datamedia/dosyalar/.../031_01012013uyetel
efonlistesi.xls (06.05.2017)
- Demir, B. (2013). "Kurumsal Sosyal Sorumluluk ve Muhasebe." Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(3): 225-233.
- Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği, 01.05.2007 Tarihli ve 26509 Sayılı Resmi Gazete.

- Erdoğan, M. (2002). "Muhasebe, Denetim ve Bağımsız Denetimin Gerekliliği." *Doğuş Üniversitesi Dergisi*,(5): 51-63.
- Grigsby, D., W. & Stahl M. J. (1997). *Strategic management: Total qualityand global cpmpetition*. BlacwellPub.
- Kalaycı, Ş. (2009). *Spss uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Asil Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Özgen, E. (2007). "Kurumsal Sosyal Sorumluluk Kavramı ve Çalışan Memnuniyetine Etkisi." *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8: 1-6.
- Pelit E., Keleş Y., Çakır M. (2009). "Otel İşletmelerinde Sosyal Sorumluluk Uygulamalarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma." *Yönetim ve Ekonomi*, 16(2): 19-30
- Samur, M. (2017). "İşletmelerde Sosyal Sorumluluk Kavramına uygun Olmadan Oluşturulan Belge ve Muhasebe Kayıt Düzenine Getireceği Riskler ve Çözüm Önerileri." *Tekirdağ SMMM Odası Sosyal Bilimler Dergisi*, (7): 1-4.
- Tetik, N. (1997). "Muhasebenin Temel Kavramları ve Mali Tablolar İlkelerinin Yönetim Muhasebesi Açısından Değerlendirilmesi." *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (2): 147-160.
- Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 06.11.2003 Tarih ve 25294 Sayılı Resmi Gazete.
- Türkçe Sözlük, (2011). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2011.
- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği, (TÜRMOB), www.turmob.org.tr (06.05.2017)
- Yanık, S. ve Türker İ. (2012). "Sürdürülebilir ve Sosyal Sorumluluk Raporlamasındaki Gelişmeler (Tümleşik Raporlama)." *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, (47): 291-308.
- Yılmaz B. ve Alkan A., T. (2006). "Muhasebenin Sosyal Sorumluluk Kavramı Açısından Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde, Kurumsal Yönetim

Anlayışının Algılanma Biçimi Üzerine Bir Araştırma.” Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16: 729-738.

Yılmaz Ö., F. (2015). “Kurumsal Yönetim ve Muhasebenin Sosyal Sorumluluğu Açısından Muhasebe Bilgi Sisteminin İşletmelerdeki Rolü.” Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 8(39): 1011-1018.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The concept of social responsibility is a concept that emphasizes the interests and prosperity of the community, not the people. Increase in community welfare is possible with high quality public services. The fulfillment of public services will be possible with members of the profession who meet the demands of the community rather than the profit priority demands of the enterprises. For this reason, the concept of social responsibility is a concept directly related to accounting profession members. The study of the effectiveness of accounting inspection on the applicability of the concept of social responsibility according to descriptive variables was determined as the aim of the study. Seven hypotheses prepared for this purpose were subjected to t test and anova tests through SPSS 20.0 version packaged software. As a result of the analysis, it was observed that the attitude difference in the effect of accounting inspection on the concept of social responsibility for accounting profession members was not significant in the variables of gender, age group, education status, occupation title, professional experience and the number of taxpayers and it was found that only the difference in attitude arising in the activity center (province center-districts) variable was significant. Thus, six hypotheses were rejected and one hypothesis was accepted.

Method

The concept of social responsibility is a concept in which the interests of the community are highlighted. The determination of this concept's situation in practice constitutes the subject of this study. In this respect, the purpose of this research was to investigate the difference of the effect of accounting audit on the concept of social responsibility in terms of the members of profession according to descriptive variables.

The scope of the research was formed by 15 independent accountants (IA), 119 independent accountant and financial advisor (IMFA) and 3 certified public accountant (CPA) who work in the center and districts of Burdur province (www.turmob.org.tr, www.burdursmmo.org.tr, www.antalyaymmo.org.tr). In line with this scope 102 member of this profession were reached and this number constituted the sample of this research. However, the questionnaires of 92 participants were included in the research since 10 of the participants did not answer all the questions.

The randomly chosen sample represented the universe in the survey, the fact that the participants understood the questionnaire in accordance with its purpose, and that they gave sincere and truthful responds was accepted as the premise of the survey.

The survey data was collected through face-to face interview method. It was aimed to reach all the 134 accounting professions, but some of them could not be reached despite the several visits we made. The questionnaire consisted of two parts. In the first section, there were descriptive questions with multiple choice options while in the second section there were questions prepared with the 5 Likert scale. The data which were obtained as the result of the research were analyzed with the SPSS 20.0 package program by taking the averages.

The data were physically checked before being transferred into the SPSS environment, however no errors were found. After, the data which were entered to the package program were subjected to normality test, where the Skenwess value was -0,340 and the Kurtosis was -0,559. On the other hand, the research data were also subjected to extreme value analysis and the data of 10 participants were excluded from the survey after a three-round examination. The research hypotheses were analyzed by the t test and OneWayAnova test for the data of the remaining 92 participants.

In the research, the hypotheses prepared by associating the answers of the descriptive questions with the responds of the members of the accountant professions are the followings;

H1: The attitude difference arising from the application of the accounting audit's social responsibility concept in terms of the members of the accountant profession is statistically significant according to the variable of title.

H2: The attitude difference arising from the application of the accounting audit's social responsibility concept in terms of the members of the accountant profession is statistically significant according to the variable of gender.

H3: The attitude difference arising from the application of the accounting audit's social responsibility concept in terms of the members of the accountant profession is statistically significant according to the variable of age.

H4: The attitude difference arising from the application of the accounting audit's social responsibility concept in terms of the members of the accountant profession is statistically significant according to the variable of educational state.

H5: The attitude difference arising from the application of the accounting audit's social responsibility concept in terms of the members of the accountant profession is statistically significant according to the variable of professional experience.

H6: The attitude difference arising from the application of the accounting audit's social responsibility concept in terms of the members of the accountant profession is statistically significant according to the variable of the number of taxpayers.

H7: The attitude difference arising from the application of the accounting audit's social responsibility concept in terms of the members of the accountant profession is statistically significant according to the variable of the center of activity.

Result and Discussion

The effect of the accounting audit on the concept of social responsibility which is one of the basic concepts of accounting was investigated according to the member of the accounting profession, the attitudes of 102 profession members working in the center and districts of Burdur province were investigated. The responses of the accountants participating in the survey were recorded in the SPSS 20.0 version package program. The extreme value and normality test were performed on this program. During this application the responses of a total of 10 participants were excluded from the research through the three- round extreme value analysis performed during this application. Therefore the research was continued through the responses of 92 participants. 19,6 % (18 person) of the accountants participating in the study voluntarily were female, while 80,4% (74 person) were male.

43.5% (40 people) of the accountants who were in the research from the province of Burdur were at the age range of 36-45 and the biggest accumulation was also found within this age range. In addition, the proportion of the participants who were at the age of 56 or older was found to be 10.9% (10

people). 62.0% (57 people) was detected to have bachelor's degree according to the variable of educational status.

It was determined that 6.5% (6 person) of the participants were independent accountants while 93,5% (86 person) independent accountants and financial advisor. While 43.5% (40 people) of the participants stated that they had 11-20 years of professional experience, 21.7 % (20 people) stated to have 10 years or less of professional interest. 30.4 % (28 people) of the accountants had 31-60 taxpayers while 13.0% (12 people) had 12 taxpayers. In addition, 51.1% (47 people) of the accountants who participated in the study worked in the center of the province while 48.9 % (45 people) of them worked in the district center.

Seven hypotheses were tested based on the mean of the questions focusing on social responsibility which were prepared by associating the data of the descriptive questions in the research. The variables of gender, occupational title and activity center were subjected to t test while the variables of educational status, number of taxpayers, age groups and professional experience were subjected to ANOVA test. As a result of the research, the difference revealing in the effect of accounting audit on the application of the social responsibility concept according to the members of the accounting profession were not found to be statistically significant in terms of the variables of title, gender, age group, educational status, professional experience and the number of taxpayers. In other words, these variables do not make meaningful difference of the attitudes arising from the effect of accounting audit on the concept of social responsibility. However, the attitude difference arising from the activity center variable is statistically significant. Therefore the H1,H2, H3, H4, H5, H6 hypotheses which were created in accordance with the subject and purpose of the research are rejected while the H7 hypothesis is accepted.